

Liebig

door Joop Rodenburg

Dit keer een zeer bijzonder instrument.

Het is het harmonium van de heer T.A. van Zuylen te Hilversum, sinds kort lid van onze vereniging. Hij is al heel wat jaren in het bezit van een zogenaamd *drieboeksharmonium* van het merk Liebig. Dit is een zuigwind instrument, waarvan de kast in vorm van een driehoek gebouwd is.

De registers zijn op dezelfde manier uitgevoerd als bij het Liebig kunstharmoonium, dat vorig jaar door Jaap Meijer gerestaureerd is, zie *Vox Humana* 74, april 2008. De registers zijn als wipregisters uitgevoerd, die door middel van een ontsluitingsknop onder weer vrij gezet kunnen worden.

Aan de linker kant is een prolongement-register aangebracht. Aan de rechterzijde is een knopje met de aanduiding Sans Jeu, waarmee in één keer alle registers vrij gezet worden.

Er zijn drie treden: 2 voor forte en 1 voor grand jeu.

Het instrument is voorzien van een Laukhuff-motor. Bij de restauratie is vervolgens een geluidsdempende afsluiting aangebracht.

Het binnenwerk is uitgevoerd als bij een standaard zuigwindinstrument, behalve dat de hoeken aan de achterzijde schuin zijn afgewerkt. Het instrument vertoonde nogal wat gebreken. Voor de restauratie werd de hulp van Louis Huivenaar ingeroepen.

Zijkant instrument, waarbij de motor duidelijk te zien is

Het instrument terug in de buiskamer van de eigenaar

Afgelopen jaar is het geheel gerestaureerd. Hierbij bleek o.m. dat de kleur van het instrument vroeger zwart gepolitoerd is geweest. Niettemin is besloten de witte kleur te handhaven. Een fraai instrument met tevens een fraaie klank.

Dispositie

Bass Schweller	Vox Humana
7 Subbass 16'	1p Melodia dolce 8'
7p Gedeckt Bass 16'	1 Melodia 8'
6 Aolsharfe 2'	2p Clarinette 16'
6p Cornettino 2'	2 Clarinette 16'
3 Viola 4'	2p Cello 16'
3p Viola dolce 4'	3 Flöte 4'
2 Bourdon 16'	4 Schalmey 8'
1 Diapason 8'	4' Oboe 8'
1p Diapason dolce 8'	Vox Jubilans 8'
Oktav Koppel	Diskant Schweller

Binnenwerk, voor de restauratie